

خوش آمد

محورهای همایش :

تعلیم و تربیت اسلامی
رهبری آموزشی و مدیریت نوین
رویکردهای خلاق در برنامه ریزی درسی
کیفیت بخشی آموزشی در نظام تعلیم و تربیت
فلسفه تعلیم و تربیت
جامعه شناسی آموزش و پرورش
سیاست گذاری و عدالت آموزشی
آسیب شناسی، فرهنگ و اجتماع، د. آمو، ش

10/9/2025

تاریخ های پیدی
مهلت ارسال اصل مقالات :

۲۵ آبان ماه ۱۴۰۴

اعلام نتایج داوری مقالات :

۳۰ آبان ماه ۱۴۰۴

زمان برگزاری همایش :

۱۲ آذر ماه ۱۴۰۴

پایگاه اینترنتی اطلاع رسانی و ثبت نام :

گارگاه تخصصی

مقاله نویسی مروری

مهلت ارسال اصل مقالات:

مدرس: دکتر میترا قیاسی

محورهای همایش:

دانشیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی

رهبری آموزشی و مدیریت نوین

بکردهای خلاق در برنامه ریزی درسی

کیفیت بخشی آموزشی در نظام تعلیم و تربیت

فلسفه تعلیم و تربیت

جامعه‌شناسی آموزش و پرورش

سیاست گذاری و عدالت آموزشی

آسیب شناسی فرهنگی و اجتماعی در آموزش

اعلام نتایج داوری مقالات:

۲۵ آبان ماه ۱۴۰۴

زمان برگزاری همایش:

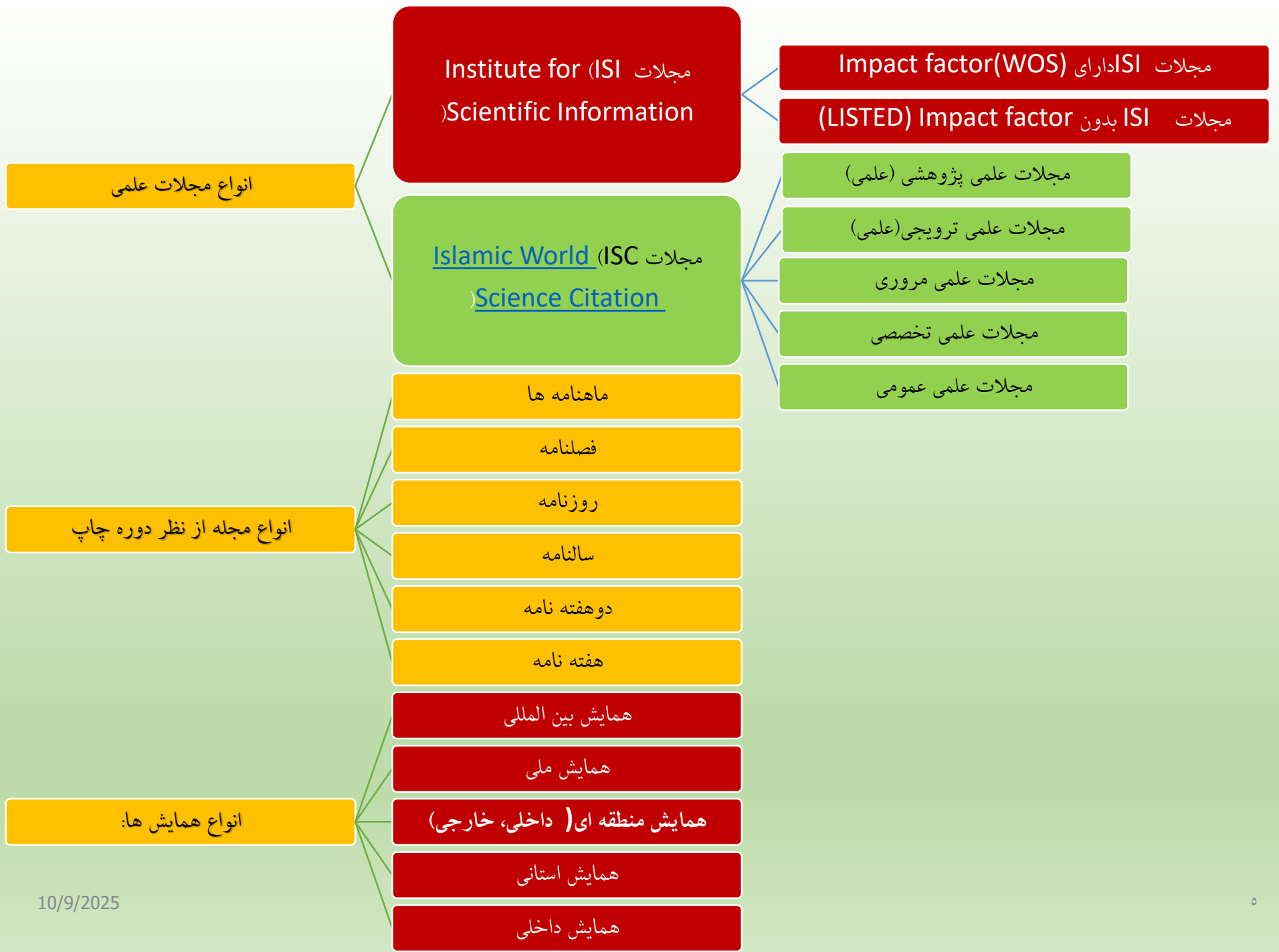
۱۲ آذر ماه ۱۴۰۴

دانشگاه آزاد اسلامی واحد بابل

۱۷ مهر ماه ۱۴۰۴

پایگاه اینترنتی اطلاع رسانی و ثبت نام:

انواع مجله و همایش

مقاله چیست؟

هدف مقاله نویسی

ضرورت مقاله نویسی

• لغت نامه دهخدا:

- مقاله . [م ل] (ع ا) سخن . کلام . (ناظم الاطباء). مقاله. گفت . گفتار. مقال . قول . مقالت . (یادداشت به خط مرحوم دهخدا). || مبحث . (ناظم الاطباء). فصلی از کتاب یا رساله : آغاز کتاب و آن سه مقاله است . (مصنفات باباافضل ج ۲ ص ۳۹۳). || یک مطلب نوشته در روزنامه یا مجله . نوشته ای که درباره موضوعی خاص نویسندو غالباً در روزنامه یا مجله چاپ کنند. ج ، مقالات .

• فرهنگ معین :

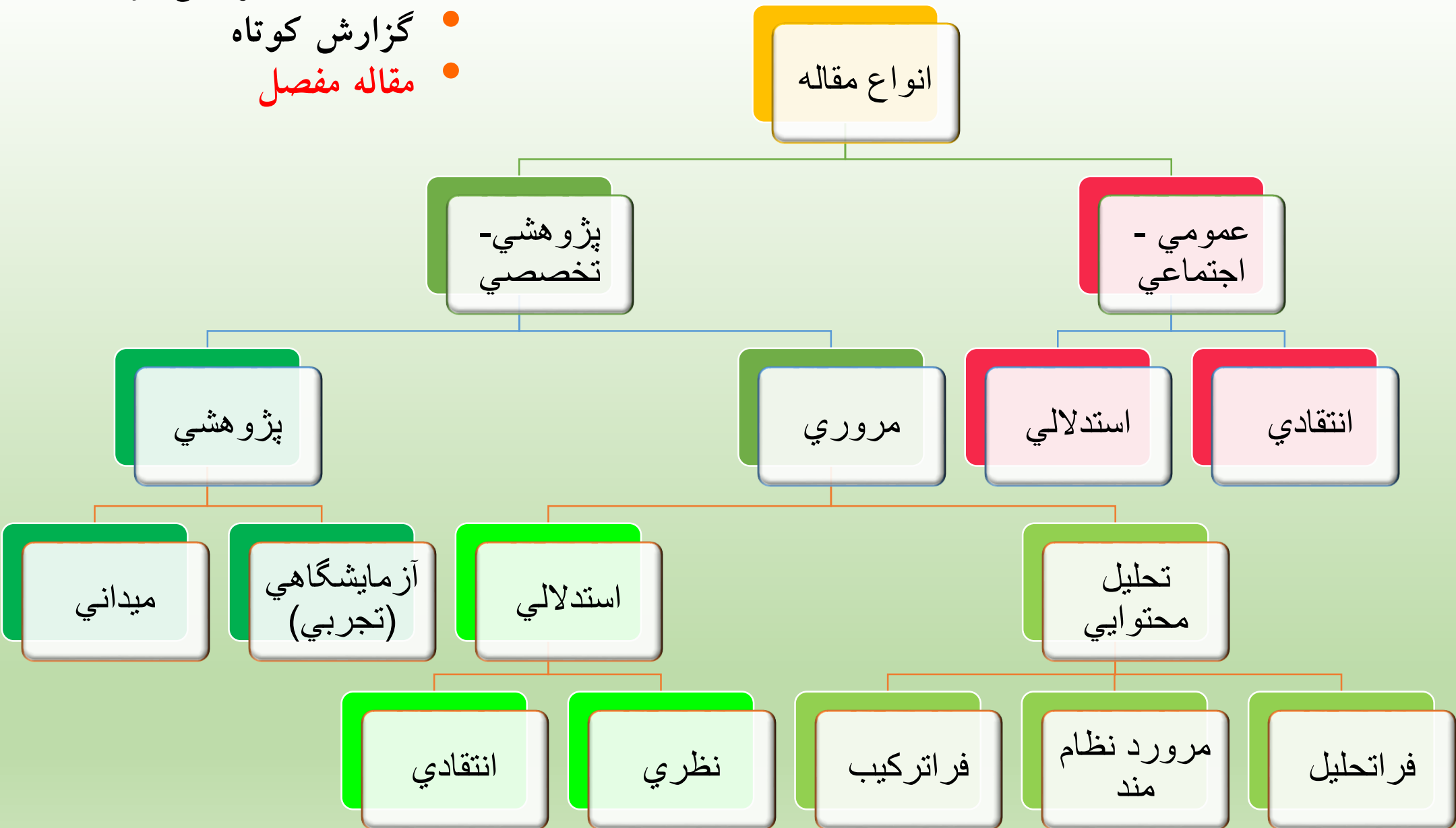
- نوشته ای است که درباره موضوعی می نویسند.

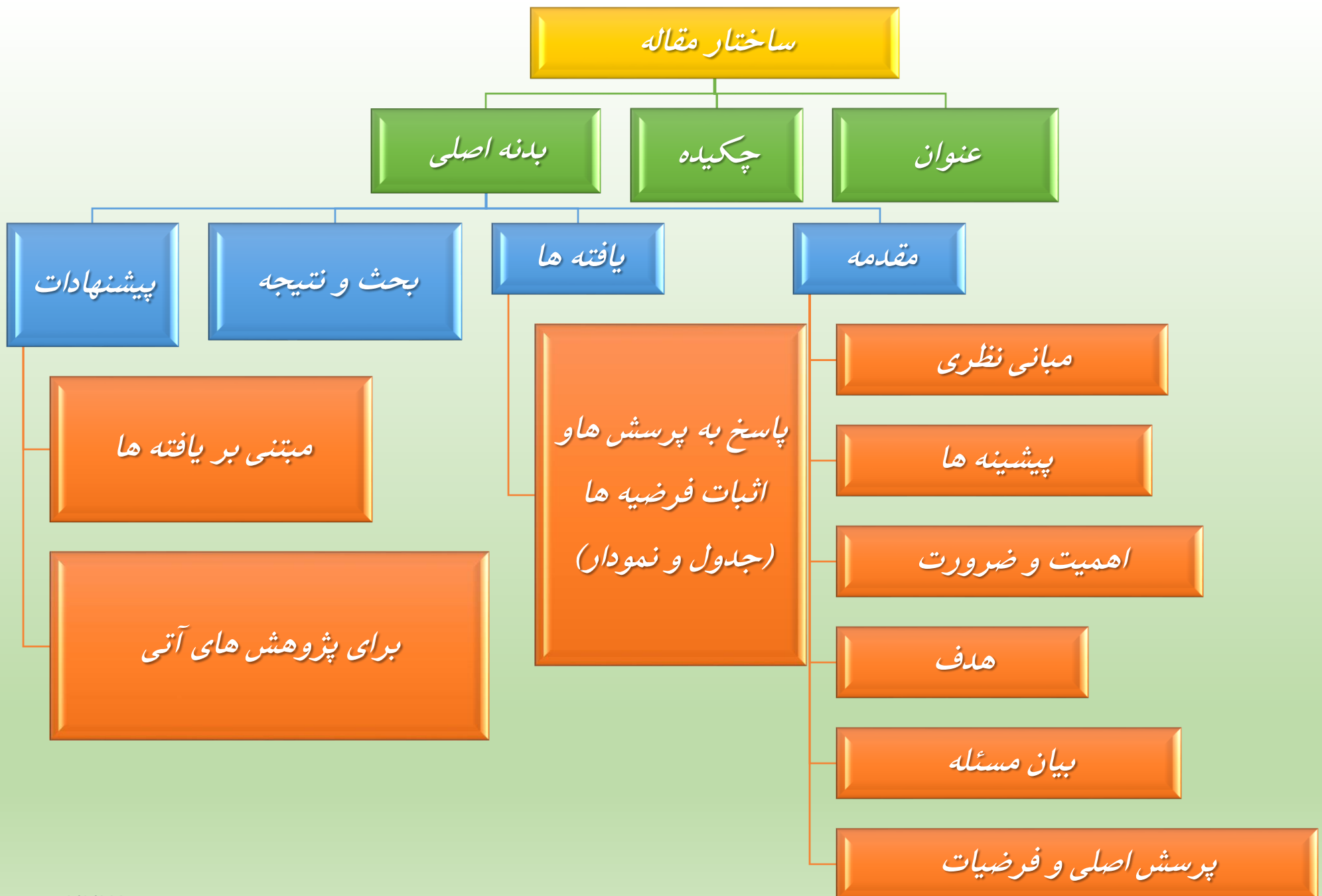
• دانشنامه بریتانیکا:

- مقاله انشایی است که **حجمی متوسط** دارد و در مورد **موضوعی معین** بحث می کند. نویسنده باید **حدود موضوع** را رعایت کند و به **روشنی** آن را توضیح دهد. [مقاله غیر پژوهشی]
- معمولاً مقاله به نوشته ای گفته می شود که یکی از اهداف نویسنده آن بررسی یکی از **مسائل علمی، ادبی، اجتماعی، اخلاقی** و جز آنها باشد و قصد دارد با **پژوهش دقیق موضوع را اثبات یا رد کند**. [مقاله پژوهشی]

انواع مقاله

- مقاله های گزارش مورد
- گزارش کوتاه
- مقاله مفصل

مقاله از کجا می آید؟

- نتایج پایان نامه ها و رساله ها
- نتایج پژوهشی
- نتایج مرور و بررسی علمی مقالات (تحلیل محتوا)
- نتیجه خلاقیت موضوعی پژوهشگر از طریق ترکیب موضوعات میان رشته ای
- مثال : تأثیر ویژگی های شخصیتی برنامه نویسان کامپیوتری بر طراحی شخصیت های بازی های کامپیوتری
- هر مورد مراجعه کننده در حوزه روانشناسی و علوم پزشکی یک موضوع برای مقاله است. هر مورد دانش آموز مراجعه کننده به مشاور مدرسه یک مورد هست و ...
- مطالعه مقالات نشریات مختلف مرتبط با علاقه فردی
- به اطراف تان نگاه کنید و مشکلات را ببینید ، پژوهش کنید و حاصل پژوهش را مقاله کنید. **خلاق باشیم**

نمونه مقاله

اجزاء مقالہ

عنوان

Title

عنوان اولین نقطه تماس نویسنده با خوانندگان است.

شرایط عنوان

ارتباط مستقیم با موضوع مقاله

کوتاه و واضح

اجتناب از ذکر روش مطالعه در عنوان به جز در موارد خاص

رعایت ملاحظات اخلاقی در ذکر عنوان

رعایت اصول نگارش (فارسی ، انگلیسی، ...)

عدم استفاده از بعضی کلمات کلیشه ای

توضیحات و لغات اضافی

ذکر زمان و مکان در مطالعه توصیفی

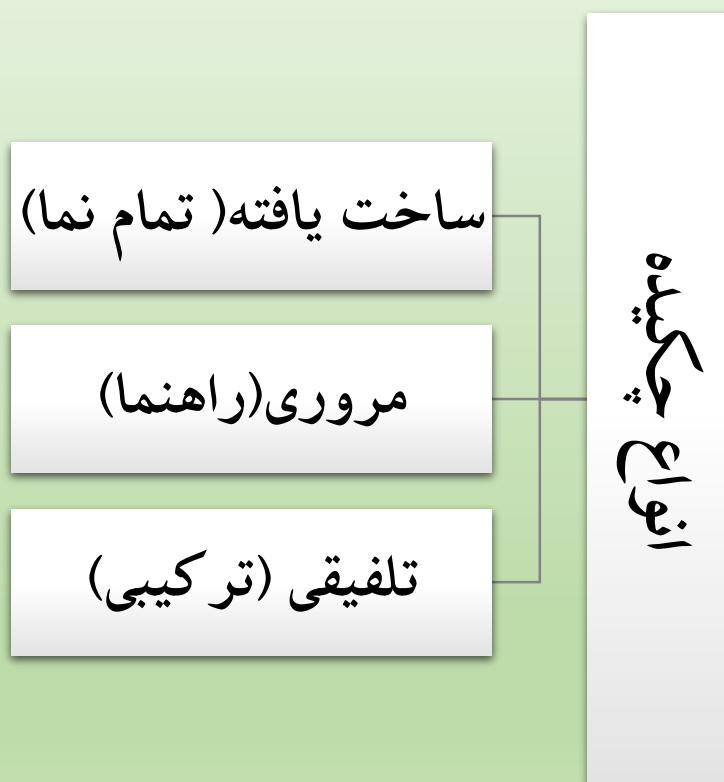
چکیده

Abstract

اهمیت چکیده (انفجار اطلاعات، تسریع اطلاع رسانی ، کمبود

وقت و ...

اجزا چکیده مقاله

هدف و ضرورت (Object Aim):

• مساله مورد پژوهش/هدف اصلی تحقیق

مواد و روشها (Methodology , Materials
& Methods)

• روش مطالعه/روش انتخاب نمونه ها/شیوه و ابزار(اعتبار) / روش اجرا / آزمون های آماری

یافته ها (Results):

• شرح کوتاه یافته های مهم همراه با اعداد و ارقام

نتیجه گیری (Conclusion):

• نتیجه گیری کوتاه در یک جمله / بدون بحث و تفسیر

کلید واژه ها (Keywords)

• سه تا ۱۰ کلیدواژه (بسته به شیوه نامه مجله): بهتر است که برای انتخاب از
سرعنوان های موضوعی یا اصطلاحنامه های تخصصی رشته خاص استفاده
بشود.

• حد مجاز چکیده: ۱۵۰ تا ۲۵۰ کلمه (بستگی به مجله دارد)

❖ اصول کلی در نوشتن چکیده :

■ ذکر نکات اساسی و مهم

■ عدم ذکر مراجع یا شماره آنها

■ استفاده از ارقام حسابی : بیست درصد (نادرست) و ۲۰٪ (درست)

■ فقط اشاره به مطالب شود، بحث و نقد لازم نیست.

■ استفاده از افعال با زمان گذشته

■ چکیده آخرین بخشی است که در مقاله نوشته می شود.

مقدمه

Introduction

مقدمه اولین بخش از متن اصلی مقاله است.

• توصیف کوتاه از موضوع مورد مطالعه (مبانی

نظری، اهمیت، وسعت، شدت و...)

• مروری کوتاه بر پژوهش های **کاملاً** مرتبط و

• بیان ضرورت انجام پژوهش کنونی

• ذکر هدف، فرضیه یا سوال پژوهش

• اگر اصطلاحات خاص نیاز به توضیح داشتند باید

در پانویس آورده شود.

• در متن از اختصارات استفاده نشود مگر این که در

مرتبۀ اول استفاده از آن شکل کامل و در صورت

لزوم شرح مربوطه در پانویس آمده باشد

ممنوعه های مقدمه

- بیان اطلاعات گسترده، غیر اختصاصی و غیر مرتبط با پژوهش
- ارایه مطالب در حد کتابهای درسی

• ارایه جداول و تصاویر

• طولانی کردن مطلب و نوشتن جملات بلند

• اغراق و بزرگ جلوه دادن تحقیق

• پرهیز از جملات شعاری

• تکرار جمله های دارای یک مفهوم به شکل های مختلف

مواد و روش ها
روش شناسی
Methodology

باید تمام اجزا روش شناسی پژوهش **research**
(Methodology) به طور دقیق ولی خلاصه توضیح داده شود.

از ذکر توضیحات اضافی و تشریح روش های رایج
خودداری شود.

هدف نگارش بخش مواد و روشها

خوانندگان با روش پژوهش به کار رفته آشنا شوند و بتوانند همان پژوهش را با تمام جزئیات و با دقت تکرار نمایند.

خوانندگان از مقایسه یافته ها یا نتایج پژوهش با مواد و روشهای به کار رفته، اعتبار نتایج را داوری کنند.

روش یا روش های پژوهش مورد استفاده

- نوع مطالعه مروری

- منابع اطلاعاتی مورد استفاده

- ✓ پایگاه های اطلاع رسانی

- ✓ دوره زمانی

- ✓ زبان کتب و نشریات

- ✓ اصطلاحات مهم تحقیق و تعاریف مورد لزوم

نکته ها

- حجم قسمتهای پیش گفته بستگی به نوع پژوهش دارد و در هر پژوهش لازم می شود که به یک قسمت بیش از سایر قسمتها پرداخته شود.

- لازم است در **نگارش** بخش مواد و روشها از **زمان گذشته** استفاده شود.

یافته ها

Finding

هدف از ارائه یافته ها

- پاسخگویی به سؤالات
پژوهش، است.

در تدوین بخش یافته ها چه نکاتی را رعایت کنیم؟

۱. توصیف کلامی، رسا و کوتاه

۲. ابتدا شرح یافته های زمینه ای (توصیفی) و سپس یافته های استنباطی مرتبط با اهداف و فرضیه های پژوهش

۳. احتراز از نقد، تفسیر، اظهار نظر و کوچک یا بزرگ جلوه دادن نتایج

۴. خلاصه کردن نتایج در قالب جدول، شکل، نمودار و تصویر.

بحث و نتیجه گیری

Conclusion
&
Results

ساختار بحث

۱. چند پاراگراف اول: پاسخ به سوال های اصلی پژوهش
۲. رایه شواهد و دلائل موافق و مخالف همراه با **ارائه استناد**
۳. نقد روش کار خود و دیگران و دلائل تفاوت همراه با **ارائه استناد**
۴. نتیجه گیری کلی
۵. پیشنهادات مبتنی بر یافته ها و سپس برای تحقیقات بعدی

نکات مهم در بحث

۱- مقایسه انتقادی با یافته های پژوهش مشابه

- نخست باید یافته هایی که در تایید نتیجه مطالعه شما است بیاورید و اگر در رد آن نیز شواهدی وجود دارد عنوان کنید.
- وجوه تشابه و افتراق روش کار و طراحی پژوهش، مطالعات باید با یکدیگر مقایسه شود.

۲- از اظهار نظر در زمینه هایی که داده ندارید یا داده های شما برای نتیجه گیری کافی نیست، خودداری کنید.

۳. نتیجه کلی یا پاسخ به سوال اصلی پژوهش به اختصار با استفاده از کلمات نتیجه گیری مانند: پس، در نتیجه، لذا، بنابراین و ...

۴- درباره تعمیم نتایج باید بحث گردد.
(با چه اعتباری و تا چه حد نتایج قابل تعمیم است)

ممنوع در بحث

- تکرار یافته ها
- رونوشت مطالب کتابها
- تکرار مطالب بررسی متون یا مطالب مقدمه
- اشاره به اطلاعاتی که در قسمت یافته ها نیامده است.
- اشاره به بررسی هایی که هنوز به اتمام نرسیده است.

سیاسگزاری

- سپاس از کمکهای فنی
- سپاس به خاطر حمایتهای مالی
- حمایت معنوی و ترغیب برای انجام پژوهش

مقاله مروری

• مطالعه مروری، پژوهشی است که با مرور منابع علمی موجود، وضعیت دانش در یک موضوع را توصیف و تحلیل می‌کند.

انواع مقاله مروری

مرور نوشتارها (Literature review/ Narrative review)	مروری نقادانه (Critical review)	مرور تصویری (mapping review/systematic mapping)
بررسی اجمالی (Overview)	مرور سریع (Rapid review)	مرور مفهومی (Scoping review)
مرور وضعیت (State-of-the-Art)	مطالعات مروری آمیخته (Mixed studies/Mixed methods)	مرور نظامند مطالعات کیفی (Qualitative systematic review/qualitative evidence synthesis)
بهترین شواهد (Best Evidence)	مرور سیستماتیک (Systematic search and review)	مرور نظامند (Systematic review)
(Systematized review)	فرا تحلیل (Meta-Analysis)	مرور چترگونه (Umbrella)

www.zhivaramoozan.ir

انواع مقالات مروری

دو نوع اصلی مرور

- مرور نظام مند (Systematic Review)

- مرور روایتی (Narrative Review).

گام‌های انجام مطالعه
مروری

گام ۱: تعیین موضوع و پرسش پژوهش

• انتخاب موضوعی محدود و مشخص.

• تدوین پرسش پژوهش با چارچوب‌هایی مانند

PICO، SPIDER

• مثال: تأثیر فعالیت بدنی بر اضطراب در دانشجویان.

چارچوب‌های طراحی پرسش
پژوهش

PICO و SPIDER

چارچوب PICO

- چارچوب PICO برای طراحی پرسش پژوهش‌های کمی و مرورهای نظام‌مند کاربرد دارد. مثال: آیا ورزش منظم باعث کاهش اضطراب در دانشجویان می‌شود؟

توضیح / مثال	مفهوم	حرف
گروه یا مشکل مورد بررسی، مانند بیماران دیابتی یا دانشجویان	Patient / Population / Problem	P
مداخله یا درمان مورد بررسی، مانند ورزش منظم یا درمان دارویی	Intervention	I
شرط یا گروه مقایسه، مانند عدم مداخله یا درمان استاندارد	Comparison / Control	C
نتیجه یا پیامد مورد انتظار، مانند کاهش اضطراب یا بهبود کیفیت زندگی	Outcome	O

چارچوب SPIDER

- چارچوب SPIDER بیشتر برای مطالعات کیفی و پژوهش‌های اکتشافی کاربرد دارد. مثال: تجربه تدریس معلمان در زمان شیوع بیمار کووید ۱۹

توضیح / مثال	مفهوم	حرف
نمونه یا جمعیت مورد مطالعه، مانند پرستاران یا دانشجویان	Sample	S
پدیده یا تجربه مورد علاقه، مانند استرس شغلی یا تجربه یادگیری	Phenomenon of Interest	PI
طرح پژوهش، مانند مصاحبه، مشاهده یا گروه متمرکز	Design	D
چگونگی ارزیابی، مانند احساسات، نگرش‌ها یا برداشت‌ها	Evaluation	E
نوع پژوهش، معمولاً کیفی یا ترکیبی	Research type	R

گام ۲ : تعیین نوع مرور

مرور نظام مند

- روش مند، تکرار پذیر و با جستجوی جامع.

مرور روایتی

- تمرکز بر تبیین کلی و جمع بندی توصیفی بدون الزام به روش سختگیرانه.

گام ۳: طراحی و ثبت پروتکل

• در مرور نظام‌مند، باید پروتکل شامل اهداف، معیارهای ورود و خروج، روش جستجو و تحلیل مشخص شود.

• ثبت در پایگاه PROSPERO توصیه می‌شود.
<https://www.crd.york.ac.uk/prospero/>

• **PROSPERO** یک پایگاه داده بین‌المللی ثبت پروتکل مطالعات مرور نظام‌مند است.

• **هدف اصلی:** ثبت پیشاپیش پروتکل مرور نظام‌مند قبل از شروع مطالعه، تا شفافیت و کیفیت پژوهش‌ها افزایش یابد و از دوباره‌کاری جلوگیری شود.

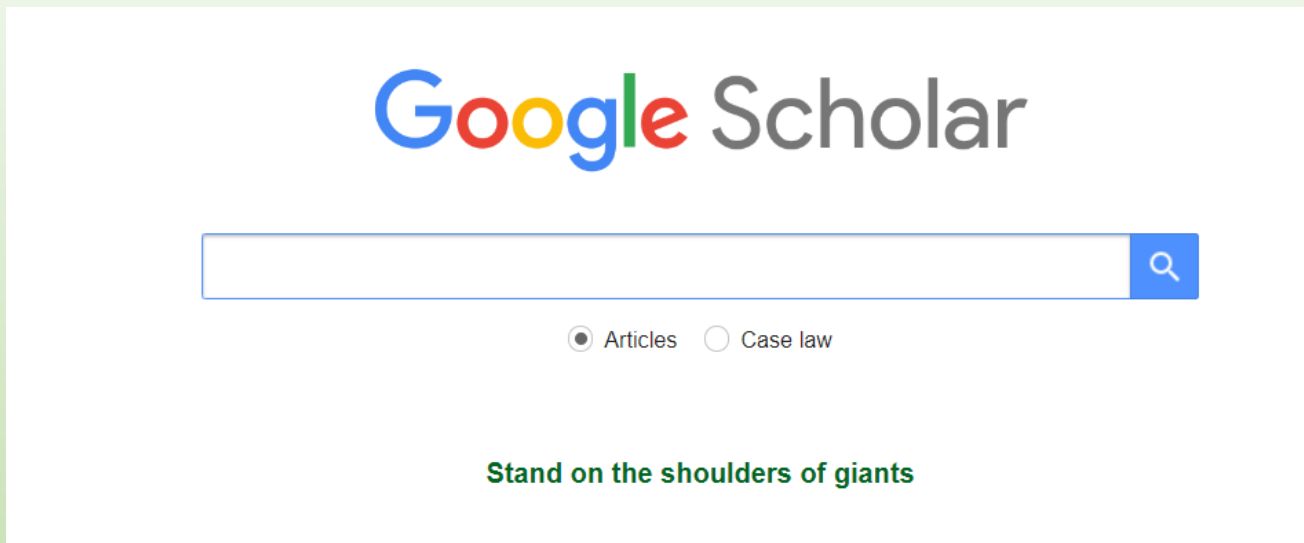
• **مناسب برای:** مرورهای نظام‌مند در زمینه‌های سلامت، پزشکی و علوم مرتبط.

گام ۴: جستجوی منابع

- انتخاب پایگاه‌های داده مانند PubMed، Scopus، Web of Science، SID.

- تدوین استراتژی جستجو با کلیدواژه‌ها و عملگرهای بولی (AND, OR, NOT).

ابزارهای جستجو

ابزارهای تحلیل داده ها

• انواع نرم افزارهای تحلیل داده های کمی:

SPSS •

SAS •

Lisrel •

PLS •

AMOS •

Statistica •

Minitab •

R •

• انواع نرم افزارهای تحلیل داده های
کیفی

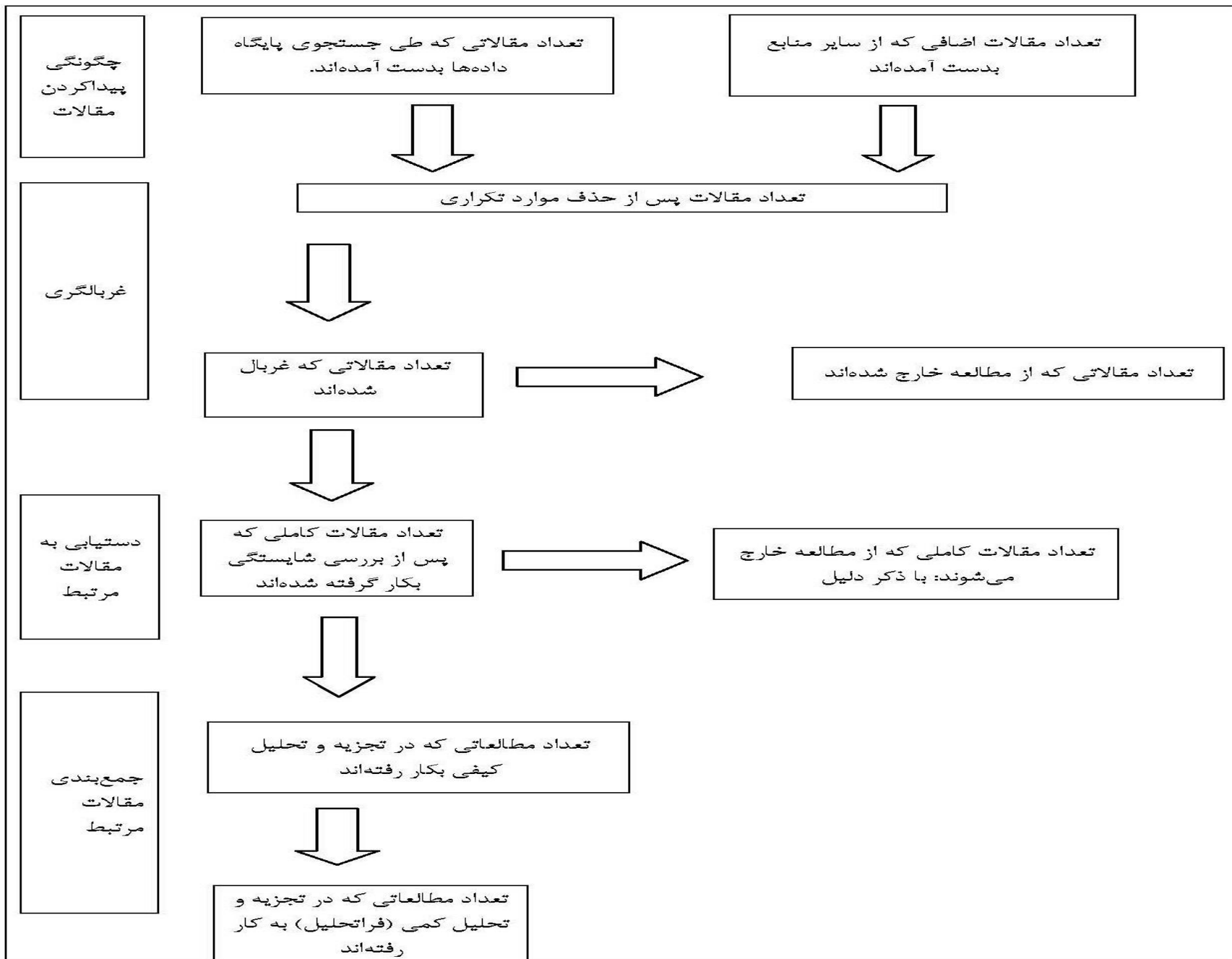
Maxqda •

Rapidminer •

R •

گام ۵ :انتخاب مطالعات

- مرور نظام مند :
- غربال گری اولیه عنوان و چکیده و نهایی متن کامل (بر اساس معیارها).
- استفاده از نمودار PRISMA برای نمایش فرآیند انتخاب.

گام ۶: استخراج داده‌ها

- طراحی فرم استاندارد (چک لیست یا سیاه و ارسی) برای داده‌ها شامل نویسنده، سال، روش، نمونه و نتایج.

- انجام توسط دو پژوهشگر مستقل برای دقت بیشتر.

گام ۷: ارزیابی کیفیت مطالعات

- در **مرور نظام‌مند** از ابزارهایی مانند CASP، JBI یا Cochrane Risk of Bias استفاده می‌شود.

- در **مرور روایتی**، معمولاً نقد کیفی و تفسیر کلی داده‌ها انجام می‌شود.

گام ۸ : تحلیل و ترکیب نتایج

• **مرور نظام مند :**

• تحلیل کمی و متاآنالیز در صورت همگنی داده‌ها.

• **مرور روایتی :**

• تحلیل مضمون یا سنتز توصیفی برای ارائه دیدگاه‌های کلی.

گام ۹ : نگارش و گزارش نهایی

• ساختار شامل :

• مقدمه، روش، نتایج، بحث و نتیجه گیری.

• پیروی از چک لیست های PRISMA
(نظام مند (یا) SANRA روایتی).

مقایسه مرور نظام‌مند و روایتی

• مرور نظام‌مند :

• ساختار یافته، دقیق، با معیارهای مشخص، قابل تکرار.

• مرور روایتی :

• منعطف، توصیفی، مناسب برای موضوعات گسترده‌تر.

• هر دو نوع برای جمع‌بندی دانش و شناسایی شکاف‌های پژوهشی اهمیت دارند.

ابزارهای هوش مصنوعی برای مرور نظام‌مند

ویژگی‌های کلیدی	کاربرد	نام ابزار
کاهش زمان غربالگری تا ۹۰٪، امکان همکاری تیمی، مرور آنلاین مقالات	تسهیل فرآیند غربالگری مقالات	Rayyan
تسریع غربالگری و استخراج داده‌ها، قالب‌های سفارشی، تضمین کیفیت	مرور نظام‌مند زنده	Laser AI
ابزار متن‌باز، شناسایی مقالات مرتبط، کاهش بار کاری پژوهشگران	غربالگری مقالات با یادگیری ماشین	ASReview
انجام فرآیندهای مرور آنلاین، همکاری تیمی، مدیریت ادبیات علمی	مدیریت مرور نظام‌مند	Covidence
گردش‌کار هوشمند، مناسب مرورهای نظام‌مند و سریع، نتایج شفاف و قابل حسابرسی	مدیریت جمع‌آوری، غربالگری و ارزیابی ادبیات	DistillerSR
کمک در طراحی و نوشتن مرور نظام‌مند، توسعه استراتژی جستجو	دستیار پژوهشی	Elicit
طراحی مطالعه، توسعه استراتژی جستجو، غربالگری، استخراج داده‌ها	پشتیبانی در وظایف مختلف مرور	GPT-4 / Claude-3

فهرست منابع

References

- در این مورد روش های مختلفی وجود دارد .
- در نشریات مختلف بنا بر سیاست نشریه از روش های متفاوت استفاده می شود.

• معروف ترین روش ها عبارتند از:

- **APA** : روش استاندارد انجمن روانشناسی امریکا ([American Psychological Association](#))
- [Harvard](#)
- Vancouver
- [NLM](#)

EndNote

نرم افزارهای رفرنس دهی

Citation Management Software

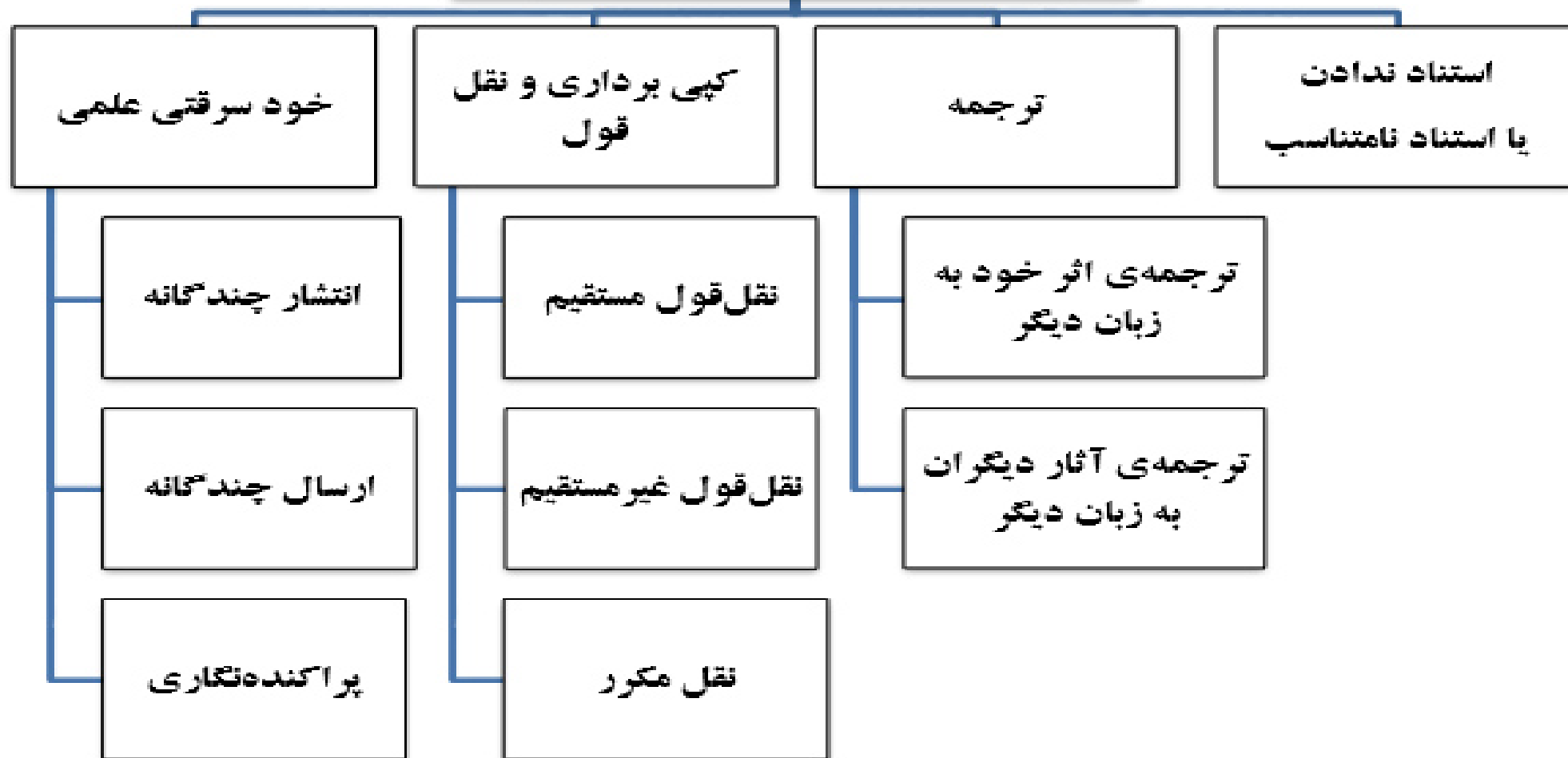
Aigaion	Bookends	JabRef	Qiqqa	Scholar's Aid
Bebop	Citavi	Jumper 2.0	refbase	Sente
BibDesk	CiteULike	KBibTeX	RefDB	Wikindx
Biblioscape	Connotea	Mendeley	Reference Manager	WizFolio
BibSonomy	Docear	Papers	Referencer	Zotero
Bibus	EndNote	Pybliographer	RefWorks	

پژوهیار نرم افزار رفرنس دهی فارسی

سرقت علمی (ادبی)

مصادیق سرقت علمی

نتایج پژوهش زهره عباسیان و امیرحسین رجبزاده عصارها (۱۳۹۴)

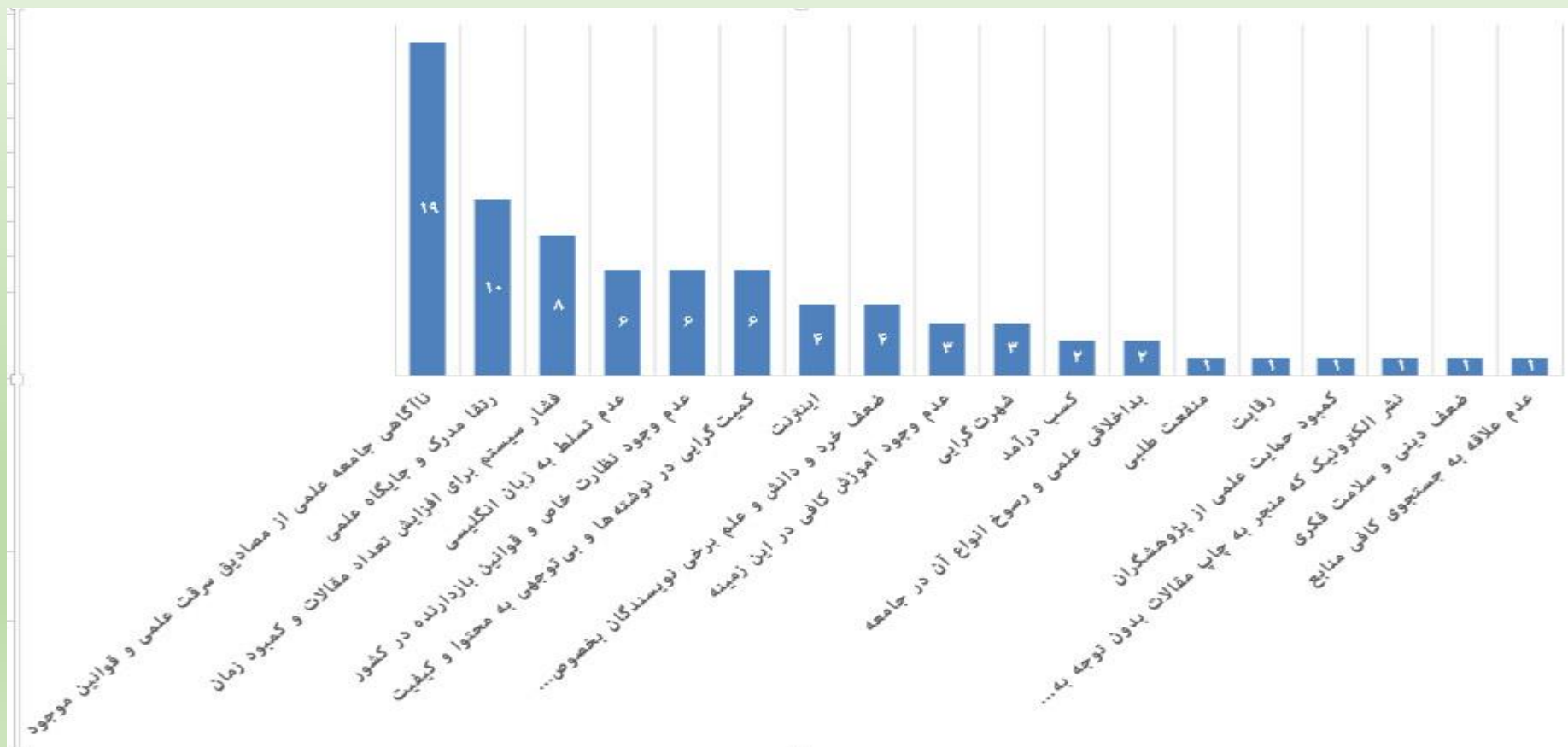
- گسترش اینترنت و تسهیل در دسترسی سریع و کم‌هزینه به اطلاعات و نبود فرهنگ حفظ حقوق پدیدآورندگان آثار؛
- بی‌اطلاعی افراد جوامع از قوانین و اصول موجود و عدم آموزش و اطلاع‌رسانی در این زمینه؛
- عدم شناسایی توانایی‌ها و ظرفیت‌های علمی و منابع موجود و فشار بر دانشجویان و دانش‌پژوهان برای انجام پژوهش؛
- توجه به کمیت پژوهش و مقالات و سنجش افراد بر اساس کمیت کار پژوهشی و ارائه امتیازات بر اساس کمیت‌ها؛
- شهرت‌طلبی و زیاده‌طلبی؛
- عدم وجود قوانین و منشورهای اخلاقی مدون؛

نتایج پژوهش

زهره عباسیان و امیرحسین رجبزاده عصارها (۱۳۹۴)

- عدم آموزش و نهادینه‌سازی فرهنگ رعایت مالکیت معنوی؛
- نبود مراکز و نهادهای تدوین، اجرا و ارزیابی قوانین مربوط در کشور؛
- سهم اندک پژوهش از تولید ناخالص ملی در مقایسه با کشورهای توسعه‌یافته که این شاخص بیش از سه درصد است، موجب تنزل کیفیت پژوهش‌ها می‌شود.

علل سرقت علمی در حوزه علوم پزشکی (جامعه آماری ۴۰ سردبیر)
 عباسیان زهره. بررسی دانش، نگرش و عملکرد سردبیران نشریات علمی-پژوهشی دانشگاه‌های
 علوم پزشکی شهر تهران در مورد سرقت علمی [پایان نامه]. [تهران]: دانشگاه علوم پزشکی
 شهید بهشتی؛ ۱۳۹۴. ۱۵۰ص.

در یک جمع بندی کلی از پژوهش‌های مختلف می‌توان علل و انگیزه وقوع سرقت علمی را چنین بیان کرد:

۱. گسترش فرهنگ «یا منتشر کن یا بمیر!» (Publish or Perish)
۲. فشار کاری و مالی و کمبود زمان؛
۳. تلاش برای ارتقاء شغلی و جاه‌طلبی و غرور و وجود محیط رقابتی؛
۴. عدم تسلط به زبان انگلیسی؛
۵. رشد روزافزون اینترنت و امکانات آن و فقدان فرهنگ استفاده صحیح از آن در زمینه استناددهی؛
۶. فقدان دانش و آگاهی از نحوه استناددهی و لزوم آن؛

- ۷. تنبلی و سستی در پژوهش؛
- ۸. نبود قوانین و منشورهای اخلاقی مدون؛
- ۹. نبود آموزش و نهادینه سازی فرهنگ رعایت مالکیت معنوی؛
- ۱۰. نبود مراکز و نهادهای تدوین، اجرا و ارزیابی قوانین مربوط در کشور؛
- ۱۱. ناتوانی در نوشتن به دلیل سیستم آموزشی نادرست؛ و
- ۲۱. ضعف وجدان و اخلاق.

مشابهت یاب ها: جهت جلوگیری از تکرار

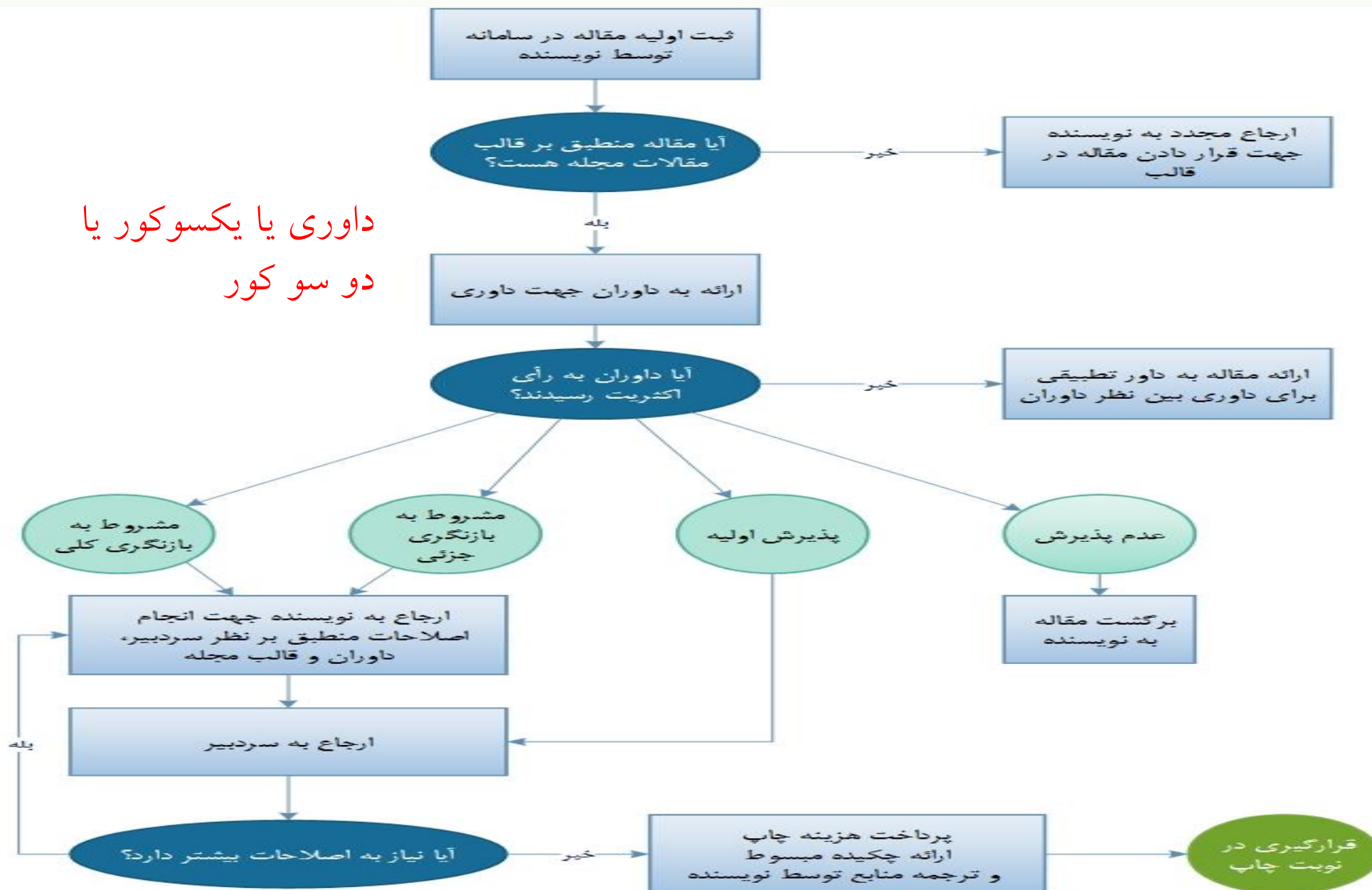
- سامانه مشابه یاب متون سمیم نور: <https://www.samimnoor.ir/>
- سامانه همانندجو <https://tik.irandoc.ac.ir/>
- همتاجو <http://hamtajoo.ir/>
- همسانا <https://hamsana.ir/>
- همیاب <https://hamyab.sinaweb.net/>
- ithenticate <https://www.ithenticate.com/>
- Unicheck <https://unicheck.com/>
- Plagiarism Checker <https://plagiarismcheckerx.com/>

AI

و مقاله نویسی

داوری یا یکسوکور یا
دو سو کور

با تشکر
از توجه
شما